

سه شنبه ۲۵ تیر ۱۳۸۷

گزارش قدس از طرح آمارگیری برای پرداخت نقدی یارانه ها؛ اطلاعات اقتصادی خانوارها در برزخ سود و زیان

دکتر پدram سلطانی اقتصاددان و عضو هیأت نمایندگان اتاق تهران در خصوص میزان تأثیر این نوع آمارگیری در هدفمندی یارانه ها به خبرنگار ما می گوید: خود اظهاری جامعه آماری فقط در صورتی پاسخ دقیق و واقعی خواهد داشت که کشور از نظام مالیاتی، تأمین اجتماعی و پایگاه اطلاعاتی هوشمند و دقیقی بهره مند باشد. وی ادامه می دهد: پر کردن يك فرم با علم به اینکه ممکن است کسانی منتفع و گروهی از یارانه محروم شوند به هیچ وجه صادقانه نخواهد بود، بویژه آنکه در کشور ما هیچ کدام از ضرورت‌های گفته شده به شکل نظام مند وجود ندارد و با انتقاد از اینکه تاکنون روند رشد و توسعه فرهنگ شهروندی در کشور جدی گرفته نشده است، خاطرنشان می کند: نتیجه این سهل انگاری این شده که باید با تأسف بگویم مثلاً در اروپای شرقی و کشورهای اسکاندیناوی حکومتها به اظهارات مردم اعتماد دارند و مردم هم به هیچ وجه اطلاعات نادرست ارائه نمی کنند، ولی در کشور ما به خاطر رویکردهای نادرست این گونه باب شده که پنهانکاران از امتیاز بهره مند و آنهایی که صادق هستند متضرر می شوند و اضافه می کند: به هیچ وجه از منظر دولت به این طرح نگاه نمی کنم، چون اصولاً با روش خود اظهاری مخالفم و معتقدم این شیوه فاصله طبقاتی را کم نخواهد کرد و به هدفمندی یارانه ها هم منجر نخواهد شد. سلطانی نفت و گاز را به منزله انفالی می داند که بهره مندی از یارانه آن حق تمام اقشار جامعه است و اینکه دولت چنین حقی را برای خود قائل شود و بخواهد گروهی را از آن محروم کند را به هیچ وجه نمی پذیرد. او با اذعان به اینکه نفت و گاز در انحصار مالکیت دولتی نمی گنجد، خاطرنشان می کند دولت نباید انتظار صداقت از افراد جامعه داشته باشد، در حالی که به خاطر نبود زیرساختهای اقتصادی و اجتماعی فاصله طبقاتی به وجود آمده، پس لازم است به جای این گونه اقدامهای تک بعدی، در نظام تأمین اجتماعی، مالیاتی و توسعه اقتصادی تجدیدنظر کند.

این اقتصاددان اعتقاد دارد برای هدفمند کردن یارانه ها بهتر است با برنامه ریزی و گام به گام پیش رفت سلطانی می گوید: حذف چند مرحله ای و هوشمندانه یارانه باعث خواهد شد تبعات این اقدام برای اقتصاد و جامعه به حداقل برسد و بدین ترتیب به صورت خودبخودی یارانه ها به سمت اقشار آسیب پذیر سوق پیدا می کند. وی ادامه می دهد: عمل کردن بر اساس این فرمها باعث می شود بهره وری نیروی کار در کشور به حداقل برسد؛ زیرا بر اساس آن برای برخی، توقع ایجاد می شود و آنها انتظار دارند بدون تلاش و فعالیت ماهانه مبلغی در حساب خود داشته باشند و این در حالی است که کم بودن میزان بهره وری در حال حاضر از مشکلات بزرگ اقتصاد کشور است هیچ کس مایل نیست کارشناس دیگری نیز بر ضرورت وجود زیرساخت لازم برای اجرایی کردن طرح اطلاعات اقتصادی تأکید می کند و می گوید: اگر در جهان امروز از خود اظهاری در آمارگیریها استفاده می شود بدین دلیل است که هر فردی کد مالیاتی و شماره بیمه ملی مشخصی دارد که بر اساس آن تمامی فعالیتها و حتی انتقال مالکیت يك خودرو و جابجایی وجوه بانکی ثبت می شود. دکتر حسین مهدوی در گفتگو با خبرنگار ما تصریح می کند: در کشور ما وقتی قرار است برای نخستین بار اطلاعات اقتصادی افراد جمع آوری شود و در حالی که هیچ کس مایل به اظهار چنین اطلاعاتی نیست ضروری به نظر می رسد که در گام نخست و در ۲ سال ابتدایی طرح یارانه به تمام اقشار تعلق گیرد. پس از آن به آرامی دهکهای سه گانه پایین جامعه شناسایی شود.

او از تجربه شکست خورده کد مالیاتی در سالهای قبل یاد می کند و معتقد است اگر قرار باشد در بحث جمع آوری اطلاعات اقتصادی هم شتابزده عمل شود بزودی این طرح هم متوقف خواهد شد. این اقتصاددان با اذعان به اینکه اظهار مسائل شخصی به هیچ وجه عمل پسندیده و مطلوبی نیست، اضافه می کند: بهتر است ابتدا به نقدی کردن یارانه ها و سپس به هدفمندی اندیشیده شود، چون اقدام ضربتی، باعث می شود نه آسیب پذیرها شناسایی شوند و نه حتی گروههای هدف دیگری می گوید: گفته می شود اگر کسی در اطلاعات خود موارد غیر واقعی را بیان کند در مراحل بعدی نام او حذف خواهد شد که این روش تا حدود زیادی می تواند به واقعیت نویسی کمک کند، اما از سویی دیگر موجب فرار مردم از طرح و در نتیجه از بین رفتن انگیزه آنان برای پر کردن فرمهای مدنظر خواهد شد. او عقیده دارد چنانچه نیت اصلی، هدفمندی یارانه هاست باید اعتمادسازی لازم صورت گیرد و گرنه نقدی کردن یارانه ها و هدفمندی با استناد به فرمهای این طرح به هیچ وجه با شفافیت صورت نخواهد گرفت.